

22 Ianuarie 2007, nr. 156

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea art. 21 al Legii cu privire la veterani

(înregistrat în Parlament cu numărul 4949 din 27 Decembrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea art. 21 al Legii cu privire la veterani.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Potrivit notei informative la proiect "Necesitatea operării modificărilor și completărilor la Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni derivă din necesitatea bunei funcționări a acestei legi.

Conform prevederilor legii în vigoare unele categorii de persoane, cum sunt persoanele cu merite deosebite față de stat, nu pot beneficia de alocațiile nominale de stat pentru aceste merite, în cazul în care nu au reședință permanentă în Moldova și nu primesc pensii de asigurări sociale de stat în Moldova, cu toate că ei sunt cetățeni ai Republicii Moldova și în multe cazuri, cavaleri ai ordinului „Ștefan cel Mare” – decorația militară supremă a Țării noastre, conform prevederilor art.15, al Legii cu privire la distincțiile de stat, nr.1123-XII din 30.07.92”.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului. Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.
- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**
- 6. Suficiența argumentării.** Motivația expusă în nota informativă este bazată pe "sentimentalism" și nu pe raționamente legale.
- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ

cu reglementările în cauză.

Atît proiectul cît și nota informativă la acesta, nu conțin referințe la acquis-ul comunitar sau alte standarde internaționale relevante. Mai mult, propunerea din proiect nu este rezonabilă și din punctul de vedere al tendinței de armonizare a sistemelor de pensii/alocații cu legislația Uniunii Europene.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Adoptarea Legii propuse va împovăra excesiv bugetul public și așa auster.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. proiectul promovează o serie de privilegii și beneficii care nu sînt compatibile interesului public.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Proiectul va aduce prejudicii bugetului public de asigurări sociale.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

Concluzii

În opinia noastră, conținutul legii analizate în prezentul raport este caracteristic dreptului internațional public cînd se pretinde (în cazul persoanelor cu dublă cetățenie) acordarea unui volum deplin a drepturilor civile în ambele state, a căror cetățenie o deține. Este un conflict de cetățenie care poate fi soluționat conform reglementărilor dreptului internațional public. Practica statelor invocă regula cetățeniei efective, adică cetățenia celui stat cu care persoana cu dublă cetățenie are o legătură mai durabilă (de exemplu, cetățenia statului pe teritoriul căruia această persoană domiciliază, limba căruia este vorbită de persoana în cauză, are loc de muncă etc.). Criteriile enunțate nu sunt perfecte, or, este diminuată cetățenia unuia dintre state. Conflictele de cetățenie pot fi soluționate prin încheierea de tratate internaționale. Însă, din considerentele expuse mai sus, cooperarea internațională a statelor este direcționată spre reducerea numărului de persoane cu dublă cetățenie. Majoritatea statelor nu admit dubla cetățenie. Acest aspect este reglementat de Comisia de drept internațional a ONU care a elaborat două convenții: una privitor la reducerea cazurilor de dublă cetățenie, alta referitor la eliminarea dublei cetățenii pe viitor.

În concluzia celor relatate la secțiunile precedente ale raportului, considerăm că proiectul de lege avizat nu poate fi adoptat în varianta propusă.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției